

Adresas:
Saule Publishing Co.
Mahanoy City, Penna

Rožiu Krumas

(Tasa)

Sziuos paskutinius žodžius isztare nevos pro verksmus, o akis užsidenge skeptaitė, idant nieks nematyti, jog akis jos, ne szirdis, visai neverkia.

Liudviko szirdyje uždege tiesinga rustybe ant melages, kadangi gerai suprato, jog ji kreczia baurias melagystes, o noredamas sudegint nedora mergina tare:

— Sakai, pana Lucija, jog dažnai lankai kapa mano mirusio tevo ir da net priesz keles dienas buvai, o vienog tvirtini buk nera jokio ten antgrabio, kadangi ant mano tevo kapo stovi paminklas labai gražus ir puikus — pats regejau ji jau kelis kartus. Asz isz tokio antgrabio tikrai esu užganedintas ir noriu girdet panos Lucijos pasarga kas link tobulybes to pasarga kas link tobulybes to paminklo, nes juk jei teko buti, tai nearbejotiniai ir matei ji.

Lucija paraudoniavo, po tam nubalo, susimaisze ir pati nežinojo ka tur atsakyti. Pradejo milkeziot.

— Buvau, pati nežinau, tai gi ten.

Ir nutylo negaledama nieko daugiau pasakyti. Tyla apsi-vieszpatavo salej, o visu akis atsikreipe in Lucija, kuri dege nama tu akiu, linkejo sau kad užeme jia prarty, kad tik rast pasislepima nuo tu akiu, žiurineziu in jia, ypacz akiu Liudviko, kurios iszmetinejo jai ta nedorybe.

Net ir pati "teta" negalejo iszrasti nieko tokio del nuteisnimo merginos, kurios mela isz luksztenta Liudviko mate visi kaip "ant delno," niurnejo ka tokio pikto sau po nosia, o pasitraukus in szali kalbejo:

— Tas žmogus tai tikras intruzas. Neseni atlosze role "anno svieto" dvasios savo netikietinu apsiereiskimu ant baliaus, dabar vel ateina nuo kapiniu, ir apie nieko daugiau nekalba, kaip tik apie kapus ir antgrabius, o prie tam atsivede su savim da tris vaidykilas, taip jie visi iszziuri savo skarnaluose.

Po tam lyg naujai iszganin-gai atejus mislei, tare:

— Kaip rodos, biskuti su-klydai, dukte, kalbedama apie lankyma kapo velionio Alkme-rio; isztikro norejai pasakyti, kad buvai ten kelioms dienomis priesz sugryzima Liudvi-ko Alkmerio, kuris sugryzes, kaip maniau, liepe pastaty ant kapo savo tevo paminkla, tai gi.

— Blusti ir pati, ponai! — pertrauke Liudvikas. — Vel tui iszteisineji Lucija ir stenge-si isz melo melu padaryti teisy-be. Užtikrint, kad Lucija visai ne syki neaplanke kapa mano tevo, kaip neaplanke nieks isz Prapuikiu seimynos, kadangi butu mate paminkla, kuri visai ne asz insteigiau, nes sugryzes, kada tuoj nuejau ant kapiniu jau radau ji.

Ka jaute dabar seimyna prapuikiu lengva dasiprasti, o Liudvikas tuomi tarpu trauke rimtai savo kalba toliaus:

— Dabar turiu sau už priva-luma pasakyti atvirai, ka jau-cziu savo szirdyje, nes taip vy-rui dera pasielgt. Kartus purvais nedorybes, už vislab skaumas spaudžia man szirdi

regant tavo tamista, ponas Prapuiki, kaip ir tu visu ku-rie iszdrasket mano tevo ir ma-no turtus ir pasidalinote jais—galima sakyti nedorybe ir ne-dekingyste, kad net už ta visa velionio mano tevo jums pali-kima nepastate ant jo kapo ne-prasto kryzelio. Geda jums, kad turite szirdis tuszczias, be jokiu doros jausmu; tiek tik jums tarsu, gedinkites save pa-tyt! O tu pana Lucija nors už-sielgnai ant iszniekinimo ir pa-žeminimo savo bauriu melu ir pasigirimu nenumazgosi nuo savos tos juodos demes ne Ve-necijos muliu, ne užbaltinsi jo-kiais "blanzais," turek pamo-kinama isz to, idant niekad ne-sizaistyt su szvencziausiais jausmais szirdies, nužeminai pati save akyse doru žmoniu.

Po tu žodžiu atsikreipe in ki-tus susirinkusius svečius ir kalbejo toliau:

— Tame skaitlingame susi-rinkime žmoniu ne vienuodos misles matau ir tikrus garbin-tojas szventos atminties mano tevo, matau taip-gi neviena veida brangiū man prieteliu kurie mane mylejo ir guodojo, kada buvau da vaiku. Ju san-dalyvavimas pasilinksminime isz mano sugryzimo, sujudine-jia mane. Dekavoju jums nuo-szirdžiai už ta smaguma koki man suteikia jusu akveizda. Taip-gi turiu pasakyti jog szian-dien apvaikszechiosime dvi ceremonijas, kadangi szian-dien atsibus mano sužiedotu-ves. Daleidžiu guodotinam susi-rinkimui sziuomi perstatyti mano apsiskirta pana Rozalija!

Kad perkunas butu trenkes in tarpa Prapuikiu, nebutu pa-dares tokio inspužio ant ju, koki padare szis apsiereiskimas Liudviko. Prapuikis su paczia nubalo ir negalejo žodžio isz-tarti, Lucija isz gedos, pikty-bes ir neapykantos pradejo verkti, o ir "teta" nors visados liežuvis jos buvo miklus ir pa-glusnus jai, dabar atsake pa-klusnumo ir buvo stiprus, nes norejo ka tokio kalbeti bet su-sirinkimas girdejo tik sziuos jos žodžius isz kuriu nieko ne-galejo iszprast: "Ta, taip, i-i, žiurek, žiurek, na, na. — Pa-galiaus isztare iszjuokeneziai ir piktai:

— Galu sudet savo veliji-mus!

Kiti vienog pradejo iszreis-kinet tikrus savo džiaugsmo jausmus, kuriuos jaute isz prie-žasties tokio Liudviko pasiel-gimo, kad del dorybes nieki-na turtais.

Liudvikas tada kalbejo:

— Matau, kad mano pasiel-gimas padare ant visu inspuđi, bet ne vienoki. Kas kitas buda-mas mano vietoj gal pasielgtu kitaip, kadangi daug randasi tokiau žmoniu kuriuos apjaki-neja blizgalai ir puikybes, ku-rie jieszko tik kuniszkos grožy-bes, visai nepaisindami, kas yra po ta "grožybia" ir "pui-kybe." Žiuri taipgi ant turtin-gumo materialiszko visai nesi-rupindami turtin-gumu dva-siszkų. Man vienog ta kurios duszia dorybenis turtin-ga ku-rios szirdis puiki ir duszia gra-ži, skaisti, nesuterszta jokiais purvais nedorybes, už vislab sviete brangesne. Kaip esmiu

laimingu, kad man Dievas pa-skyre tikra mano ideala tokia kokios tik mano szirtis jieszko-jo, negaliu apsaityti! Na tural-iszka gyva rože plaukuose ma-no sužieduotines daugiau turi mano akyse vertes, negu visoki blizgalai, deimantai, brangme-nes ir milijonai. Gal manote, jog giriu ta dora mergele, o szian-dien savo sužieduotine, delei meiles kokia dega mano szirdis prie jos? Ne! kalbu ne-kaipo sužieduotinis, ne kaipo mylintis, o vien kaipo vyras ir žmogus mekantis atsikrt gera nuo pikto! Pana Rozalija užsi-pelne savo gražiū pasielgimu ant dideles pagirios, o mano neapribuotos dekingystes. Sztai paaiszkinsiu jums apie paminkla ant kapo mano tevo, apie kuri kalbejau del parody-mo Lucijos bauraus melo.

Ir, apsake apie rožiu kruma kuri pasodino ant kapo jo tevo dora Rozalija. Apsakes viska tranke toliaus rimtu balsu, ka-da visi tyledami klause jo kal-bos:

Ar-gi neužsipelno ta dora mergele ant didžiausios paguo-dones, kuri apart savo gražaus elgimosi id ir maitina savo rankomis, kad nuo doro Mau-rico pikti žmones godus aukso iszsplesze viska ir instume in varga? Kas-gi gal nebrangint ta jos dorybe, geruma, ko yra tikra paveizda? Atsitikus ne-laimei, ta dora mergele nekei-kia žmoniu, kurie iszsplesze jos tevui visa turteli ir seimyna in varga instume nenusimena, o stengiasi ramint gimdytojus savo ir jiems duona pelnyti. Ar-gi doras ir prolingas vyras geriau gal džiaugtis gaves sau už moteri pana blizganczia dei-mantais su tuszczia szirdimi ir juoda duszia, negu nusizeminu-mergele kurios gražios ypa-tybes ir dorybes daug daugiau už visas brangmenias vyruai turi buti brangesnes? Esmiu visiszkai užganedintas isz savo isz-rinkimo. Isztikro, kad ir bu-ciauz taip neturtingu, kaip yra dabar tikrai pana Lucija, kad ji tuom laik žeretu aukso ir dei-mantais, kad su jia gaucziau kalna aukso, kad pasilikt jos vyru, niekadoss ant ne nepasi-ryzcziau ir ne aukaucziau sa-ves manomai ir tusztybei szios pasaulės. Tik turtin-gumas du-sios ir szirdies žmogaus pas mane turi verte, o to turtingu-mo pas pana Lucija, kuria gali-ma prie "nubaltinto grabo" priligt, kuris nors pavidszis gražus, bet vidurije puvesis, visai nebematau, nes jo nera! Patariu prieteliskai tau pana Lucija, idant mestum tas tusz-tybes, kurios jau supude tavo duszia, stengkis pavalyt jia isz puvesiu ir iszgydink jia, nes pražusi.

Tai pasakes nutylo matomai del pasilejimo, kadangi kalba jo ji pati kaskart labiau suju-dinejo.

— Kalbejau karszcziau, ne-mas mano vietoj gal pasielgtu gu dera vyruai kalbet — prade-jo velei — bet jeigu mano kal-ba buvo nemandagi, tai bent tiesinga, nes kalbejau tik gry-na teisybe. Visa savo duszia ne-apkenčziu melo, klastos, nuda-vinejimo ir veidmanystes. Bet pradekime kitka! Tai-gi pakal-bekime dabar apie reikalus svarbus man ir tau ponas Pra-puiki. Namai ir turtai kokius paemiai, pasimirus mano tevui ir man ne esant namieje, vel man viskas priklauso. Turiu tiesdarystes dokumenta pas sa-skausmas spaudžia man szirdi

ve; todėl szioj valandoj savas-

tis, kuri turejai už savo tampa mano ir asz pasilieku legalisz-ku savininku turto mano tevo. Kaip seimyninkas, ar ponas namo, meldžiu susirinkimo pa-silikt szii vakara pas mane del pasilinksminimo.

Dabar seni prieteliai Alkme-rio pradejo sveikinti Liudvika ir iszreiszkinet savo szirdingus gerus linkejimus, o tuomi tar-pu svetainej suskambejo gar-sus szauksmas: "Lai gyvuoja dori teisingi žmones, lai gyvu-ja sužieduotiniai: Liudvikas ir Rozalija!" O muzike pritare tiems balsams.

Prapuikiu seimyna tydomis tuomlaik iszsineszdino isz sa-les, nes jau jiem ezia nebuvo vietos.

• Drauge su dorais žmonemis ir prieteliais savo Liudvikas su savo sužieduotinia ir jos gim-dytojais smagiai vakara pra-leido. Visi taip buvo džiaugs-mo paimti, kad besikalbedami ir visai apie szokius ne mans-tejo. Pagaliaus po puotai, kada jau laikrodiss apreiszke deszim-ta valanda, Liudvikas apreisz-ke susirinkusiai drauguviai diena savo vestuviu, ant kuriu visus užprasze.

* * *

Gyvenimas Liudviko su Ro-zalija buvo visulaimingiausias.

— Tas rožiu krumas — kal-bedavo dažnai Liudvikas — ne-atnesze man jokiu digliu ir erszkecziu vien tik gražias ro-žias; toms rožemis Rozalija isz-barste kelia mano gyvenimo. Jeigu tu mylima Rože nebutu-miai isz savo dekingystes ir pa-guodones mano velionui tevui pasodinus ant jo kapo ta rožiu krumo nebutume, szian-dien taip laimingais.

— O jeigu tu — kalbejo Ro-zalija — neturetumiai taip do-ros szirdies, pilnos suniszkos meiles prie savo tevo, nebutu-miai po sugryžimui visupirmu atlankes kapo savo tevo, suk-cesoriai butu pastate murmuri-ni antgrabii, o mudu, gal ir ne-butume susipažine.

— Mylimi vaikeliai — kal-bedavo motina — laimingais jus padare jusu dorybe, jusu gražus szirdžiu jausmai, kurie gyvenima jusu papuosze rože-mis.

— Jeigu Dievas nebutu taip suresdes — kalbedavo tevas Mauricas — nebutumem visi szian-dien taip laimingais, Jis uždejo pamatus musu laimes, Jis tai padare, kad nesuskaito-mi džiaugsmi ir smagumai isz-augo ir pražidejo mums vi-siems isz vieno rožiu krumo.

— G A L A S —

NESISKUBINO IN DANGU

Kunigas: — Visi tiejei, kurie nori eiti in dangu, te-gul atsistoja, paszauke ku-nigas in vaikus laike kate-kizmo mokslo.

Visi vaikai atsistojo no-ringai tiktai vienas Petrukas sedgejo malszjai.

Kunigas: — Ka? Ar tu Petruk nenori eiti in dangu? Petrukas: — Da nenoriu eiti in dangu, man czion ant žemes gerai.

Jeigu žmogus visa savo lobi sukemsza in savo smegenis, ir visus savo pinigus praleidžia ant mokslo; niekas negali ta jo turta nuo jo atimti. Mokslas, tai geras biznis ir gerus nuosz-imocius moka.

SKAITYKIT "SAULE" PLATINKIT

TARADAİKA

Tankiai pas mus raszo, Ir prisigule praszo, Kada visokius latrelius pamokyti, Katrie megsta ant Dievo pliovoti.

Juk ant to yra roda, Tegul iszmintingi in kailli duoda,

O tegul duoda gerai, Kad net braszketu kaulai. Žinote, kad ir szuo loje, Kada pas ligoni kunigas važiuoja,

Ir tokis žmogus, ka loje tai kvailys, Dievui jokios bledes nepadarys.

Suuni su lazda atsiginai, O toki besmegeni su kumszczia apmalszysi. Mano rodos paklausykite, O in kailli duokite, Jeigu tokiam vale pliovoti, Galite snuki uždaryti.

Vargo už tai ne bus, Norints apskus, Dabar nutylesiu, Kitu kartu padainuosiu.

* * *

Jeigu mergeles vyra nutverete, Tai ir drucziai laikykite, Ne vilkinkite, Greit apsiyruokite.

Ba jeigu ilgai kepsni be kepsi, Szuo pagriebs ir ne teksi. Atsitaiko vyras, Bile žmogus geras, Apsiyruokite, Nesidairykite,

O kad ir sako, kad staigai, Tai negerai, Ant to nežiurekite, Bile pagriebsite. Geriau isztekot, Negu pasemt ir dejuot.

* * *

Vienam mieste Skulkine, Vaikiniai niekam netikia, Norints yra ir puikias veido, Bet gerti už daug pasileido, O ir sporteliu yra grublonai, Puola prie kazyrų gablonai, Vyrai, kad to nepaliausite, Po gera merga negausite.

Tuoį merginos pražydes, Visi apsivesti prades, O jus aszaras liesite, Merginu gaut negalesite.

Geriau tuojaus susivaldykite, Pakauszi vienas kitam neskaldykite,

In urvas per tankiai nelakstykite, Geriau laikrachezius skaitykite, Mano žodžiu klausykite. Tai busite vyrai bent, Gausite po merga sztant.

* * *

Vienoje vietoje inkurtuves buvo,

Ir muzikantai pribuvo, Pragabeno ir alaus, Irga bo ka daugiau, Pradejo visi szokti, Ir seni kojias kilnoti, O kad ir guzutes nepavydejo, Tuojaus apszvaigia musztis pradejo.

Krumpliai ir biles darbe buvo, Kone kožnas dalybas gavo, Gaspadoris ir gaspadine gavo, Jeigu visi, tai ir jedu paragavo.

Norints ilgai pastenes, Bet jau galva neskaudes, O ka? Puikios inkurtuves, Jeigu padaro galvoj skyles!

SVEIKUS DANTYS

Jeigu tau pasitaikytu pra-leisti kiek nors laiko in Nation-al Museum, Washington, ir pasitaikytu peržiureti invai-rias kaukoles, kurios ten ran-dasi, matytum, tarp kitu daly-ku, jog tos kaukles aiskiai pa-rod, jog dabartiniu baltu žmo-niu dantys daug prastesni už senoviszku žmoniu. Dantys taip atsiliepieja in permaininga gyvenimo padejima kaip ir kiti kumo sanariai. Pav., dantis sziadienos skimo nekugeriau-si. Tie žmones neiszsirinko sziaurus kaipo gyvenimo vieta todel, jog megsta baisu szalti. Mes tikime, jog tie žmones, bu-dami ramus, persikele in sziau-rus pabėgti nuo užpuolimo ki-tu Indijoniszku bureliu, kurie vis juos persekiojo. Ir ten gy-vendami turejo vartoti pras-cziausia maista, ir kadangi jo inrankiai buvo mažus ir netin-kami, jis turejo vartoti dantis vieton inrankiu. Eskimo kram-to savo avalu szniurus padary-ti juos minksztesnius.

Kaip tiketa, matome, jog Es-kimo turi didelius, drutus dan-tis ir apart to didelii kaulai juos paremia. Bet su dabartiniems žmonems, kuriu dantis mažai vartojami, matome, jog dantis ir kaulai nupule ir dangelis žmoniu mano, jog in apie kelis tukstanczius metu nuo dabar, musu civilizuoti netures dan-tiszkų sanariu.

Ir tas pats, su žverims, turi dantis pagal atliko darbą. Le-vas ir tigras eda tik mesa ir tas maistas reikalauja mažai kramtymo. Ju dantis ilgi ir pa-naszus in žyrkles, ir su jais ga-li gerai kasti ir draskyti. Ant kitos puses sloniūs eda žoles ir ir vaisius, todel sloniūs turi dvigubus kruminius dantis su lygiais pavirsziais, kuriuos vartoja kaipo malimo maszina.

Žmones valgo mesa ir daržo-ves, ir todel turi keliu rusziu dantis. Jie turi nemažiau kaip dvylika amalnotu kalnu dantu; asztuonis su dviejais asztiais galais; dvylika drutu kruminiu dantu del kramtymo. Tie kalti dantis yra pryszakiniai ir ilti-niai arba "cuspid" dantis, ir dantis su asztiais galais va-dinti "biuspids" ir kruminiai dantis burnos užpakalyje yra malejai. Mes kandame su pry-szakiniais, iltiniais ir biuspids. Liežuvis nunesza maista inburnos užpakalyj, kur krum-iniai dantis užbaigia darba.

Mes turetume daugiau apsi-pažinti apie dantu dygima. Kuomet kudikiai gimsta, gima be dantu, bet tuom laiku pirmieji dantis beveik visiszkai sudaryti, ir dantu smege-nys juso apdengia. Yra teisybe, jog po tu pirmutiniu dantu, jau prasideja dygti nuolatiniai dantis. Nereikalinga paaisz-kinti, jog dantis gerai negali dygti jeigu kumas nesuteiktas su užtektinai reikalingos me-džiagos del iszsvystijimo. To-del turetume prižiureti, jog vaiku maistas daugiausia susi-deda isz tokio maisto kuris pri-duotu stiprumo kaulams. Du isz svarbiausiu yra fosfatai ir kalkiai. Ir pienas turi tuos du pamatu. Todel pienas yra au-ganczio vaiko svarbiausias maistas. Motinos pienas kudi-

kystej, ir karves pienas ve-liaus, priduođa augancziui vai-ku reikalingus pamatus del geru, drutu dantu. Po kudikys-tes, kožno vaiko maistas turetu tureti nors viena stikla pieno su kiekvienu valgiu, ir apart to turetu valgyt aisiu, žaliu dar-zovu ir gert daug vandens.

Dantu dygimas yra norma-liskas veikimas, ir tik baisiai skaudus del kokiū nors isz lau-ko priežascziu. Ypatingai tuo-met maistas gerai nežebezio-tas ir kuomet dantis per greitai dygsta. Kur matyt aiskius isz-tynimais reikia kudiki nuneszt pas gydytoja. Praeityje gydy-tojai pradure smeginius, bet tas nepartartina. Visi dantu at-sitikimai turi gero-gydytojo butu prižiureti.

Pabaigoje szeszto menesio jeigu kudikis normaliszkai au-ga, pirmieji dantis, papras-cziausia žemesni pryszakiniai, kurie jau buvo jo žande kuomet gime, pasirodys, ir po tu, neužilgo virszutiniai pryszaki-niai pasirodys, po tu užpakali-niai dantis ir veliaus iltiniai, arba kaip papraseziaus vadinti, pilviniai ar akiniai dantis. Pirmieji du dantis pasirodo kuomet kudikis szeszio arba asztuoniū menesiu senumo. Dar du žemiiniai pryszakiniai dantis pasirodo in nuo septy-niu iki devyniu menesiu. Dar du virszutiniai, pryszakiniai dantis, nuo asztuoniū iki de-szintis menesiu. Keturi užpa-kaliniai dantis, vienas ant kož-no szono žando, nuo deszintis iki keturiolika menesiu, dar keturi kruminiai dantis užpa-kalyj, kitu pasirodo kuomet kudikis jau sulauke dvieju ar-ba dviejų ir puses metu, turi visus savo dantis.

Motina turi laukt pakol ku-dikis turi savo visus dantis pirm negu gali duoti jam kie-to maisto.

Dabar turime suprast, jog kuomet kudikis sulaukia visus dantis, jis turi valgyti toki maista, kuris reikalauja kram-tymo, ir todel motinos turi pri-žiureti, jog jie valgo tvirtesni maista. Duona, keptos bulves, szvieži obuoliai, ir panaszus maistas, padrutins dantis.

Paprastai motinos tinkamai nepržiuri tuos laikinius dan-tis, bet tas yra svarbu, jie tpi buti sveiki pakol nuolatiniai dantis pasirodo. Jeigu supusta, zinoma vaikai negali tinkamai kramtyt maista ir žlebezioti-mas prastas, ju veidas pasida-ro netoks linksmas, ir nakti-mis negali miegot del dantu skaudėjimo. Ir todel visu pir-miausia motina turetu pamo-škinti vaika szvariai užlaikyt burna. Szvarumas užima svar-biausia vieta in burnos ir dan-tu tinkama prižiurejima. Mo-tina turetu nuvesti savo kudiki pas dentista. Jis isz anksto ga-li nukreipti dantu pavima. Ir kuomet jis juos neužgauna, vaikai pripras dentistu nebijo-ti.

PUIKI ISTORIJA
Kapitonas
*** Velnias**
TIKTAI, . . . 50c.
SAULE PUBLISHING CO.,
Mahanoy City, Pa.

1945	MAY	1945
SUN	MON	TUE
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

Zinios Vietines

— Gegužis - May.

— 14 vaikiai ir 13 mergaičių prieme Pirma Komunija Sv. Juozapo bažnyčioje, laike 9-tos val., misziū. Vaikai ir mergaitės buvo puikiai parengti taipgi bažnyčia buvo puikiai padabinta su žiedais. Klebonas Kun. P. Česna atlaikė Sv. Miszią, o Vikaras Kun. J. J. Bagdonas pasakė insupdingą ir puikų pamokslą vaikams.

— Nedelioj popiet likos paleista ugninis signalas iš dežutės 3-4 bet pasirodė kad ugnies nebuvo.

— Utarninke pirma diena Gegužio — May.

† Tamas Didžiūnas (Dagun) nuo 434 W. Spruce Uly., likos mirtinai sužeistas Ketverge apie 9:30 valanda vakare, Mahanoy City kasyklose. Didžiūnas dirbo prie pillerių ant trečio lygio kada nelaimė atsitiko, likos pataikintas per tripa karuku kada stovėjo prie propu. Velionis gimes Lietuvoje, atvyko in Amerika 35 metus adgal. Paliko pacia Marijona, du sunu, T/Sgt. Albertas Italijoje ir kareivis S/Sgt. Tamoszius, randasi ligonbutyje, Paryžiuje, dvi seserys, R. Leskaviciene, Worcester, Mass., ir O. Kalediene, Shenandoah, taipgi viena anuke. Laidotuves atsisbu Utarninke, su apiegomis Sv. Juozapo bažnyčioje 9-ta valanda, kunas bus palaidotas parapijos kapuose, L. Traskauskas laidos.

WASHINGTON, D. C. —

Subatoj visa Amerika sujudo ir visi žmonės sukruto, kai visai nesitikėtai mes išgirdome per savo radija, kad Vokietizai pasidave, kad Europoje karas pasibaigė.

Vieni džiaugesi, dainavo, viens kitam fundino, kiti sunkiai atsiduro ir "Acziū Dievui" pasake. Vienuose miestuose dudos bliove, zvanai zvanijo, automobiliai savo triubas rikde, sutorai užsidare.

Telefonai skambino, žmonės kaip pakvaisze vaikščiojo ir negalejo suprasti, norejo tikėti, bet ju protas kaž kaip atbucho.

Kai už pusantros valandos pats Prezidentas Harry Trumanas per radija pranesze kad tai visai netiesa, kad Karo Sztabas jokios panaszios žinios neturi, visi nutilo, nurimo ir vel surimtoje.

Dabar visiems mums baisiai svarbu ir reikalinga atskirti paskalas nuo tiesos ir gandus nuo žiniu.

Pirmas Pasaulinis karas mus pamokino. Francijoje yra viena atskira dalis ant kapinu, kur pakavoti Amerikiečiai kareiviai, kurie ant karo lauko krito, PO KARO PABAIGOS.

Už tai ir dabar nebutu visiems mums pro žali, kai išgirsime kad karas iš tikro pasibaigė, ne tiek dainuoti, linksmintis ir baliavuoti, bet pasi-
melsti, taip kaip mes mokame melstis.

GENYS MARGAS

"Vilkalakiai Ir Raganystes"

SENOSE pasakose mes skaitome apie tuos laikus, kada žmonės pavirsdavo ar galedavo patys persimainyti in žvėris, tankiausia jie persimainydavo in pleszuosius vilkus.

Žmogus, pavirtęs ar persimainęs in vilka, sudraskydavo savo draugus ir artimus, net ir savo mylimuosius, paskui vel atsiversdavo in žmogū. Taip mums pasakos pasakoja.

Tie žmonės-vilkai, kuriuos Lietuviai vadindavo vilkalakiais ar vilkakiais, landžiodavo po girias nakčia ir užpludavo keleivius ir praeivius.

Dabar Hitleris spiegtė spiegia, kad visi Vokietizai pavirs in tokius pleszuosius vilkus ir iš pasalu puls savo prieszus.

Hitleris baisiai pritinkama varda pasirinko sau ir savo žmonems. "Vilkalakis," mus žodynas aiskina, "yra žmogus, kuris pavirsta in vilka, ar turi vilko išvaizda, išrodo kaip vilkas, ir kaip vilkas trokšta žmogaus kraujo." Kaip tik tokie vilkai yra szandien tie Vokietizai.

Kai mažas dar buvau, man net plaukai pasisziauzdavo ir uteles numirdavo, kai mamytė man pasakodavo apie tas raganas, tuos burtus, tuos užkarejimus, vilkus ir vilkalakius.

Viena karta žmogelis be-traukdamas namo pro Juodžio kelma per pelkes ten kur Lietuvoje, sutiko baisu vilka. Vilkas žmogeli užpuole ir butu sudraskes. Bet žmogelis turejo gera ir dideli peili su kuriuo jis gynesi iš pat paskutinuju. Jis viena letena vilkui nukirto. Vilkas nuslinko sau in tankumynus. O žmogelis prakaita nusiszlustos, visiems szventiems padekojo kad jis liko gyvas. Pasieme ta vilko letena savo draugams parodyti koks bailsus buvo tas vilkas ir pasigirti savo laime ir giliuku.

Beeidamas namo, jis sutiko savo kaimyna Juozą Butkū ir jam papasakojo kas atsitiko prie Juodžiaus kelmo. Jis ištrauke ta vilko letena parodyti savo kaimynui. Abiem blusos numire. Vilko letena pavirto in žmogaus ranka. Ant vieno piršto buvo auksinis szliubinis žiedas. Ranka, rodos moteriskės ranka, ir kažkaip abiem kaip nors panaszi.

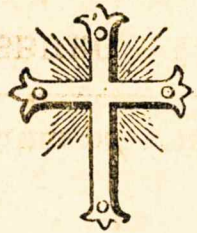
Abudu žmogeliai persižegnojo ir maldele sukalbejo. Žmogelis parejo namo ir norejo savo žmonai papasakoti kas atsitiko ir ta ranka jai parodyti.

Jo žmona sedėjo prie pečiaus apsisupus dideliu juodu szaliku. Jos kairioji ranka, nuo alkunes buvo nukirsta ar nupjauta.

Visokios pasakos, visokie burtai, visokie užkarejimai buvo pasakojami, ypacz nakties gudumoje ar per szermenis.

Tie, kurie žino apie tokius vilkus ar vilkalakius, aiskina kad tokius vilkus negalima paprasta kulka nuszauti. Vieni sako kad reikia raganos krauju peržegnoti kulka, kiti aiskina, kad reikia kulka nuneszti in bažnyčia ir praszyti kad kunigas Szvento Huberto relikvija jas paszventintu, dar kiti ginczyja kad tik iš gryno sidabro nulietu kulka nuszautu tokius žmogvilkius.

Kaip ten buvo, ar kaip dabar yra asz nežinau. Bet kai Hitleris visam svietui paskelbe kad Vokietizai dabar taps tokiais vilkais, Generolas Eisenhower trumpei pasake kad jis ir jo kareiviai visus tokius Vokietizius, kaip szunis išszaudys. Dabar Amerikiecziai kareiviū szukis ir obalsis yra: "Einame vilku medžioti."

Tamaqua, Pa. — Marijona

Karužiszkienė, po tevais Jaudėgiute, išz Ludvinau parapijos Lietuvos, pribuvus in Amerike priesz 54 metus, pasimire Coaldele ligonbutyje Ketverge, Balandžio (April) 26-ta diena, 6:05 valanda vakare.

Velione pragyveno tuos ilgus metus szioje szalyje: Szennadoryje, Cumbola, St. Clair, Girardville, Mahanoy City ir pastoriuosius 30 metu Tamaqua. A. a. ponia Karužiszkienė buvo geros szejmynos motina. Paskutini jai pataravima suteikti pribuvo išz Pittsburgho jos sunus Kun. Antanas, sunus Jonas išz Dearborn, Mich., sunus Klemensas su szejmyna išz Roselle, N. J., dukte Marijona Colasurdiene išz Albany, N. Y., su szejmyna in dukte Jeva Tomasziene su dukterimis išz Jacobs Creek, Pa., Girardvilleje gyvena a. a. ponos Karužiszkienes sesuo Pranciszka Santariene.

Laidotuves invyko SS. Petro ir Povilo bažnyčioje su išzkilmingomis želaunomis sziziomis, kurias atnaszavo sunus Kun. Antanas M. Karužiszkis. Diakonū buvo Kun. Stanislovas J. Norbutas išz Frackville. Sub diakonas Kun. Pranciszkus Mockus išz Coaldele. Prie szoniniu altoriu Miszią laike Kun. Andrius Degutis išz Maizeville ir Kun. Jurgis Degutis išz Tamaqua. Laike ekzekviju giedojimo Miszią laike Kun. Mykolas F. Daumantas išz Girardville ir vietinis Klebonas Kun. Juozapas Szukevicius. Pamoksla gaudinga pasake Kun. Mykolas F. Daumantas. Prie ekzekviju giedojimo dalyvavo: Kun. Pijus K. Česna ir Kun. Jeronimas J. Bagdonas išz Mahanoy City; Kun. L. J. Peziukevicius išz Frackville; Kun. Juozapas A. Karalius, Kun. Batutis ir Kun. Lukszyz išz Shenandoah; Kun. Juozapas Gaudinskas išz New Philadelphia ir Kun. Petras P. Laumakis išz Saint Clair.

Kun. Antanas M. Karužiszkis, jo broliai ir seserys dideliai dekoja visiems gerbiamiems kunigams, giminėms ir pažistamiems už dalyvavima laidotuvėse ir suteikima ju motinei paskutini patarnavima.

PITTSBURGH, PA. —

Ne karta esame patirusios Philadelphiaus lietuviu geraszirdinguma, dosnuma, ir esame labai dekingos, ir ju paskutinis, musu reikalu paremimas, kortu balaus keliu, tikrai mus stebina ir žadina prie didesniu pasiryžimu ir prie karsztesnes maldos ju vaidu.

Nuoszirdus acziū Sv. Jurgio (Richmonde) parapijos darbuotojoms su ju didingos szirdies energing gerbiamu klebonu, Kun. Dr. V. J. Martu-

seviciu pryszakyje. Jo pritariamu, užgirimu ir raginimu, tokie dalykai yra galimi.

Deka, taipgi, gerbiamos Alenos Kazakauskienes vadovybei ir jos padejejiu, gerbiamam ponui E. Žukauskienes, Alenos Sabienes ir paneles Monikos Peziukeviciutes pasidaravimui, ir žinoma, geru remeju bei dalyviu paremimui, szį pramo-gele dave labai gražaus pelno — \$900.00. Tai stambi mums parama, kurios pagalba ir Philadelphiaečiai atminezai pataisysime baisiai išzvažinetus ir žiaurios žiemos sutrupintus kelius aplink vienuolyna, kurie dabartiniame padejime daro matantiems prasta inspudi.

Be tokiu geru žmoniū pasidaravimo bei pasiszventimo artimo labui, tokie reikalingi darbai nebutu inmanomi.

Acziū, dideliai, irgi pridera ponui A. Džikui, kuris neapmokamai skelbe ta pramoga savo radio programose, kas, beabejo, žymiai prisidejo padaryti ja pasekminga.

Taigi, dar karta, didelis acziū visiems ir visoms, darbuotojoms, remėjams ir dalyviams. Acziū, taciau yra apdevetas žodis, kuris lengvai išztariamas ir dažnai lengvai užmirzamas. Kad jis tokiu nepasiliktu išz musu puses, mes, Sv. Pranciszkaus Seserys ji paremsime savo karsztomis maldomis praszydamos Aukszciausiazji palaimos jums visiems ir visoms jusu gyvenimo reikaluose.

Dekinga Motina M. Dovyda, Vyresnioji, ir Sereys.

KAIP AMERIKE DAROMA

1944 m., Hood River mieste, li, Oregon valstijoje, Amerikos Legijono Postas balsavo paszailinti vardus szesziolika kareiviū Japonu-Amerikos kilmes nuo apskrities karo paminklo. Visoje Amerikoje žmonės susidomejo tuom invykui. New Yorko "Times" dienrasztis atspaudino straipsni apie Frank T. Hachiya, viena išz tu szesziolika.

"Japonu užpuolimas Peru Uosto padare toki inspudi ant Hachiya lygiai kaip ant visu patriotiszku amerikiecziu," rasze New Yorko Times. "Teisybe, kad jo akys Japoniszkos, jo oda geltona, jo pravarde kitokia. Bet Hachiya buvo amerikietis. Jis tuoj insirasze, ir gal buvo dramatiszkas laikas kada jis Japoniszkaitevui pasake kija. Sunus išzvyko in fronta, tevas buvo suimtas ir išzsiustas in War Relocation Authority stovykla.

"Kaipo kareivis, Hachiya dalyvavo Kwajalein, Eniwetok ir Leyte kautynėse. Vienas gulejo klonyje, aplink Japonu szuviai puole. Visur vyrai krito, kiti sužeisti, užpuolimas stostojo. Buvo butinai reikalinga sužinoti priesz stipruma. Vyriausias karis prasze pagelbos. Hachiya save pasisiule. Gerai pažindamas sala jis bego, slinko, puole ir vel bego prieszo link. Bet staiga krito. Mirtinagai sužeistas. Jis negalejo ten guleti. Turejo gryžti prie savo žmoniū, jiems praneszimai buvo labai reikalingos. Vos pasieke savo linijas. Mirsztantis išzdave savo reporta. Ir menses po išzbraukimo jo pravarde nuo Hood River paminklo jis

mire.

"Gal Hachiya ir niekad nežinojo ka jo Legijono Postas padare. Gal viena diena ji pargabens namon in ten palaidos."

Netik szis New York Times straipsnis, bet kiti atsiliepimai pakeite insakyma Hood River, Oregon, Legijono Posto išzbraukti pravarde tu kareiviū.

Visos pravarde, apart vienos, bus vel sugražintos. Tas vienas kareivis ne garbingai paliuosuosas išz armijos.

Szi pasakke tik parodo kaip Amerikoje daroma.

—C. C. F. A. U.

TIESA APIE B.A.L.F. SURINKTUS RUBUS

Pora laikraszeziū paskelbe buk "Bendrasai Amerikos Lietuviu Fondas" surinkes 750,000 svaru rubu arba drabužiū o išzsiunte tiktai labai mažute ju dali. Szita nauja iszmisla komunistai nemažai garsina savo spaudoje ir susirinkimuose ir net ragina savuosius auksztesniems Amerikos instaugoms praneszti: tegu visi mato kaip dirba B. A. L. F., visu demokratiniu lietuviū instaiga.

Kam rupi tikra tiesa apie Fondo veikla — tai gali gauti žiniū jo centriniame ofise. Szia proga visuomenei praneszame, kad B.A.L.F. iki Kovo (Mar.) 31 d., savo sandelin surinko tiktai 255,000 svaru rubu. Szį skaeziūn taipgi ineina arti 10 tukstancziū padevetu batu arba czeveryku.

Išz surinktu kiekii išzsiunsta Lietuvon 80,000 svaru rubu, tame skaeziūje 2,000 batu. Francuzijoje atsidurusiems lietuviams išzsiusta apie 20,000 svaru per American Relief for France. Taipgi 20,000 svaru paskirta Italijon, kur taipgi atandama vis daugiau lietuviū. Ypacz daug ju esama atvaduo-toje sziaurineje Italijoje. Siuntiniai Italijon eina per American Relief for Italy. Bet abie-

"SAULE" YRA GERIAUSIA DOVANA!

Jeigu nežinai kokia nupirkti Dovana savo Draugui ar Draugei, tai užraszk jiems laikraszti "Saulė." Pralinksmins jiems gyvenima, ant viso mato ir džiaugsis išz tavo dovanos! Prenumerata Suv. Valstijose metams \$4.00; Kitose Vieszpatis-tese \$5.00. Užraszant reikia drauge ir prenumerata siunsti per Money-Order arba pinigais registruotam laiszke.

Saulė Publishing Co., Mahanoy City, Pa.

SKAITYKIT "SAULE" PLATINKIT

jose szalyse rubu dalinime dalyvvaus ir vietiniai lietuviū komitetai.

Balandžio (April) 30 d., B. A.L.F. sandely liko 135,000 svaru rubu ir jie yra supakuoti taip pavyzdingai ir saugiai, kad jiems negresia jokis pavojus sugesti per penkeris metus. Sandely jis ilgai nepasiliks: bus palaukta žiniū apie labiausiai nukentejusias lietuviū kuopas, kur rubai skubiau reikalingi. Taipgi teks prisiderinti prie labai apribotu transporto galimybiū ir gauti atitinkamų valdžios instaigu leidimus rubu eksportui.

Del rubu pagedimo visuomeneje neturetu kilti jokis rupestis, nes ekspertai tvirtina, kad New Yorke nera nei vieno sandelio saugiau ir tvarkingiau paruoszianezio drabužiū. United Lithuanian Relief Fund, 19 W. 44th Street, New Yorke, 18, N. Y.

—K. P.

Lawrence, Mass. — Ana diena ponstva M. Grinkeviciū, nuo 393 Park Uly., aplaikė žinia nuo valdžios, kad ju sunus T/Sgt., Mikolas, kuris prigulejo prie 8-tos eroplau bombardieriū pulko, likos užmusztas Kovo (Mar.) 4-ta diena Europoje. A. a. Mikolas instojo prie tarnystes Gruodžio (Dec.) 29-ta diena 1941 metuose, Keesler Field, Miss., po tam išzvažiavo in Anglija.

SKAITYKIT "SAULE" PLATINKIT

Istorija apie "AMŽINA ŽYDA." Jo kelione po svieta in liudymas apie Jezu Kristu. 20 Centai.

Saulė, Mahanoy City, Pa.

Maldu Vainikelis :: Knygele ::

2-7/8 x 4 coliū didumo, 327 Puslapiu; Juodi Apdarai; Aiszkus drukas; smagi knygele, 75 Centai.

Rodykle:

Bažnytinis metu padalinimas. Pasnikai. Kalendorius. Maldos Rytmetines. Vieszpatis malda. Aniuoliszkas Pasveikinimas. Apaszta Sudejimas. Deszintis Dievo prisakymu. Du didžiausi meiles prisakymai. Aktai Tikejimo, Vilties, Meiles in Gailescziū. Maldos vakarines. Giesme ant pradžios Misziū. Misziū Maldos. Psalmė 45. Giesme Szventas Dievo. Miszparu Maldos. Maldos pirm išzpažinties. Perkratymas sanžines. Maldos priesz pat išzpažinti. Imdamas nuo kunigo išzszizima. Malda po išzpažinties. Litanija apie visus szventus. Priestaisymas prie Sv. Komunijos. Tikejimas in Sv. Sakramenta. Atsidusejimai prie mieliau. Jezaus. Malda prie Panos Szvencziaus. Malda prie Aniuolu ir Sv. Dievo. Artindamasi prie Sv. Stalo. Kada kunigas su Sv. Sak. atsiska. Paskiaus atiduodamas Dievui garbe kalbek. Malda Sv. Ignaco. Malda su visuotiniais atlaidais. Malda prie Sv. Sakramento po Komunijos. Garbinimas Sv. Sakramento. Malda Sv. Tamosziaus. Malda prie Vieszpatis Jezaus. Malda prie Panos Szvencziaus. Malda Sv. Bernardo prie Sv. Panos Marijos. Ranzanczius prie Sv. Marijos kalbamas. Litanija prie Sv. Panos Marijos. Litanija prie Sv. Antano išz Padvos. Malda prie Sv. Antano. Misziū Mald. už Duszias mirusiuju. Litanija Saldžiausio Jezaus vardo. Maldos po palaiminimo Sv. Sak. Per Procesija. Giesme ant Procesiju. Giesme Laba Nakt. Ministranturas. Saulė Pub. Co., Mahanoy City

Ursule Su Draugems Pribuvo Jiai In Pagelba

Kompanosis, girtuoklis, pasingeres visados muszdavo savo pacia. Viena karta ji sztai ka sugalvojo: Žinodama kada jos vyras pareis girtas, ji pasikvietė szeszią savo kaiminkas ir apginklavus jas lazdomis paslepe kitam kambary. Kada vyras parejo ir pradėjo pacia muszti, ji suszuko: "Szventos patronkos, gelbekite mane!!!" Bobos, apdengusios veidus skapejomis, kad girtuoklis ju nepažintu, išszoko išz kambario ir danu vaizdais Kumpanosis vanoti. Pamacziausios kad jau gana, visos nepatemytos spruko lauk.

Po tokios pirties išszipagirojes Kumpanosis, manydamas, kad tai isztikruju szventosios ji vanojo, giliai atsiduses tare:

— Brangioji — prizadu tau daugiau negerti ir taves nemuszti. Gerai dar, kad tu nepaszaukei szventos Urszules su draugėmis, nes, dievaži, jau bucziau negyvenes! Jei kiekviena ju butu davus man tik viena ypa, tai jau butu vienuolika tukstancziū ir vienas. O turi žinoti, kad tu szventuju ypai ne kiek nera skirtingesni nuo ypu vyro.

Asz patarcziau kiekvienam girtuokliui suteikti panaszii "vaistu." —K. V.

Pirkie U. S. Bonus Szia dien!

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Pirkite Apgynimo Czedinimo Bondus ir Markes.

L. TRASKAUSKAS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Laidoja kunus numireliu. Pasamdo automobilius del laidotuviu, krikstiniu, vestuviu ir kitokiama reikalams. Telefono Numeras 78. 520 W. Centre St., Mahanoy City

A - B - CELA

arba pradžia
SKAITYMO
...ir...
RASZYMO

64 pus., Did. 5x7col.
Tiktai, 10c.

"SAULE"
MAHANAY CITY, PA.